SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 59. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, MARCH 29, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 29-го БЕРЕЗНЯ 1994. Ч. 59. РІК CI.

ЗАБОРОНИЛИ МІЖНАРОДНІ ЛЕТИ ДО ЛЬВОВА

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Як інформує летунська Чехо-Словацька лінія зі свого бюра в Ню Йорку та українське подорожне бюро „Сковп" в Нюарку, Н. Дж., від 1-го квітня ніякі чужинецькі пасажирські літаки не зможуть прилітати на летовище у Львів. Ця заборона сильно обмежить близький вже активний туристичний сезон до Львова, на який туристичні аґенції і Чехо-Словацька летунська лінія мали вже замовлені сотки квитків.

Про цю заборону прилітати до Львова повідомлено централю Чехо-Словацької летунської лінії в Празі, як також, що від 1-го квітня Львів буде мати лише внутрішнє летовище, на якому можуть сідати тільки літаки України.

Є припущення, що ця невигідна для туристів заборона є спонукана Авіялінією „Україна", яка заповідає інавгураційний лет Ню Йорк — Львів на 2-го травня. Вміжчасі пасажири, що плянували летіти Чехо-Словацькою лінією безпосередньо з Ню Йорку до Львова будуть змушені летіти до Києва, а відтак далі до Львова летунською лінією „Україна", що зараз є майже неможливе через брак пального в Україні.

Л. БУРАЧИНСЬКА ПЕРЕБУВАЄ В ЛІКАРНІ

Джерзі Ситі, Н. Дж. — З Філядельфії наспіла вістка, що у четвер, 24-го березня, поблизу мешканевої резиденції для старших „Вознесіння", напали на всім відому діячку жіночого руху та довголітню редакторку „Нашого Життя" Лідію Бурачинську. Сьогодні Л. Бурачинська є в лікарні Джермантавн, де в п'ятницю перебула операцію та приходить до здоров'я.

В Україні створюється незалежний ядерно-паливний комплекс

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 23-го березня, Президент України Леонід Кравчук видав указ про невідкладні заходи, спрямовані на розвиток атомної енерґетики і створення ядерного паливного циклу в Україні.

Указом затверджено, що Державний комітет України з використання ядерної енерґії є основною організацією, що здійснює адміністративне керівництво атомними електростанціями України та іншими підприємствами галузі, а також створює в Україні ядерно-паливний цикл, починаючи з видобутку уранової руди і закінчуючи переробкою радіоактивних відпадків.

Згідно з указом, Кабінет Міністрів спільно з Академією Наук України та Миколаївською обласною державною адміністрацією має: вирішити до 1-го червня питання про доцільність будівництва 4-го бльоку Південно-Української Атомної Електростанції; визначити тарифи на електроенерґію для зформування фондів і ресурсів атомної енерґетики; розглянути пропозиції Державного комітету атомної енерґетики та Міністерства Чорнобиля щодо проблем радіоактивних відпадків; створити медичне санітарне управління при комітеті; роглянути пропозиції щодо експорту електроенерґії тощо.

Державному комітетові атомної енерґетики доручено передбачити введення в дію енерґобльоків високого ступеня готовости, а саме: шостого бльоку Запорізької АЕС у 1994 році, другого бльоку Чорнобильської АЕС — у 1995 році, другого бльоку Хмельницької АЕС — у 1995 році, четвертого бльоку Рівненської АЕС — у 1996 році, третього бльоку Хмельницької АЕС — у 1998 році. Комітет також має спільно з Академією Наук України створити науково-технічний центр, що зосередив би свої зусилля на головній проблематиці галузі.

На початку березня Президент Кравчук зустрівся з директорами атомних електростанцій. Під час зустрічі мова йшла про те, що через брак палива можуть зупинитися всі потужності теплових електростанцій (ТЕС) і тоді атомні електростанції (АЕС) змушені будуть взяти на себе забезпечення всіх основних споживачів: газових і водопостачальних станцій, шахт, транспорту, лікарень, пекарень тощо. Нині АЕС виробляють лише 40 відсотків неохідної електроенерґії. Президент Кравчук сказав: „Атомні електростанції — рятунок для України сьогодні".

Директор Південно-Української АЕС Володимир Фукс підтримав цю думку, нагадавши, що в середині 70-их років англійські атомники врятували уряд Марґарет Тачер в умовах енерґетичної кризи, протримавшись кілька тижнів на повній потужності.

Зі зняттям мораторію на розвиток атомної енерґетики за короткий час можна запустити три нових енерґобльоки, які були заморожені. Потрібні добрі сховища для відпадків, оскільки возити їх до Росії дорого і небезпечно. Вигідніше створити свій паливно-енерґетичний цикл, що включає добування, перероблення і збагачення урану, виготовлення паливних касет і захоронення відпадків. Адже Україна має власний уран.

Володимир Бронніков розповів про проєкт спорудження сухих сховищ для відпрацьованого палива за американською технологією. Досвідом співпраці з закордонними партнерами поділилися і Віктор Сапронов та Володимир Коровкін, які розповіли як можна вирішити проблему карстових пород під площею Рівненської АЕС. Зустріч виявилася корисною і Президент видав указ про розвиток атомної енерґетики.

Юні правники розпочали змагання

Луцьке (УНІАР). — Тут 24-го березня відділ правової інформації Міністерства юстиції України повідомив, що з ініціятиви Міністерства Юстиції, Міністерства Освіти, Міністерства Внутрішніх Справ і Верховного Суду України у місті розпочалися крайові змагання юних правознавців.

У змаганнях беруть участь понад 100 учнів загальноосвітніх та професійно-технічних шкіл. Всі учасники раніше вже стали переможцями на реґіональних змаганнях, а тепер беруть участь у крайовій Олімпіяді юних правознавців.

Чикаґо й околиці готуються до відзначення 100-ліття УНС

Група членів комітету: сидять (зліва) — С. Ґоляш, Ґ. Пашен У. Баранська-Бендіксон, Р. Андрушко; стоять (зліва) — Ю. Косачевич, О. Козак, Я. Хлипняч, Л. Паньків і М. Сорока.

Чикаґо (С. Ґоляш). — Заходами Чикаґської Округи Українського Народного Союзу покликано окремий Комітет для відзначення 100-ліття існування та праці найстаршої української установи — Українського Народного Союзу.

Комітет доповнено й вибрано головою Ґльорію Пашен, заступницю головного предсідника. В склад комітету увійшло 14 союзових діячів.

Заходами комітету підготовано великий концерт, який відбудеться в неділю, 17-го квітня ц. р., о год. 2-ій по полудні в престижевій залі Сентер іст, 7701 Лінкольн аве., північ в Скокі, Ілл, біля Чикаґо.

У концерті беруть участь: Капеля Бандуристів ім. Тараса Шевченка з Дітройту, відомий соліст Павло Плішка, хор „Сурма", артистка Городиська, вокалістка з Каліфорнії Мелані і піяніст Олег Кішка.

Проситься цілу українську громаду Чиґако та стейту Іллиной вшанувати УН-Союзу, що трудився для громади та помагав і помагає Україні.

Квитки вступу по 20, 15 і 10 дол. можна набувати в українських установах, при церквах та в секретарів відділів УНС. З української околиці будуть відходити автобуси.

Борги за ґаз і нафту Україна віддасть товарами

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 24-го березня, Кабінет Міністрів доручив Державному комітетові України з нафти і ґазу зконтактуватися з російським акціонерним товариством „Ґазпром", російським державним підприємством „Роснафта", нафтоґазодобувними об'єднаннями, іншими підприємствами, які експортують природний ґаз і нафту в Україну і укласти з ними бартерні товаро-обмінні угоди. Таке рішення зумовлене необхідністю ліквідувати заборгованість українських підприємств за енерґію, у зв'язку з браком твердої валюти.

Україна зменшить залежність від російської нафти

Київ (УНІАР). — Тут 24-го березня фахівці Київського інституту „Дніпронафтопровід" повідомили про закінчення праці над проєктом будівництва на території Туреччини нафтопроводу. У перспективі він з'єднається з проводами на території України. Створення такої єдиної мережі дозволить переливати нафту з Близького Сходу через Туреччину в Україну і далі до держав Европи. Це дасть змогу забезпечити більшу незалежність України від російської нафти.

О. Богомолець виступить в Сілвер Спрінґ

О. Богомолець.

Філядельфія. — Ольга Богомолець — співачка і композитор, лавреат нагороди ім. Василя Стуса, лавреат Українського фестивалю авторської пісні та багатьох інших пісенних українських і міжнародних фестивалів, в неділю 3-го квітня ц. р. в год. 6-ій по полудні виступить в залі православного собору св. Андрія, 15100 New Hampshite Ave., Silver Spring, Ml.

В програмі концерту молода співачка під акомпаньямент своєї гітари виконає пісні на слова Василя Стуса, Олени Теліги, Ліни Костенко, Ярослава Лесіва, Євгена Сверстюка та власної поезії.

„Княгиня української пісні", „зірка з вулиці Богомольця", „володарка оксамитного голосу", „справжній посол української культури" — так за останній рік писали про О. Богомолець українські газети і журнали.

Молода лікарка і вже популярна в Україні співачка весь дохід зі своїх концертів перераховує на благодійну допомогу. За останні два місяці концерти О. Богомолець з великим успіхом пройшли в Державній київській консерваторії фільгармонії. Всі зароблені з цих концертів гроші співачка віддала на сирітський будинок „Малятко" та на лікування постраждалих від чорнобильської катастрофи.

Це тільки один з багатьох прикладів добродійної діяльности О. Богомолець. Вона жертвує на старечі будинки і громадські кухні, де старші люди мають змогу безкоштовно харчуватись.

Слід відзначити, що О. Богомолець лікує душу і тіло. Свою співацьку кар'єру і різноманітну благодійну допомогу вона успішно поєднує з працею лікаря — дерматолога, єдиного з України стипендиста і члена Американської академії дерматології.

Турецькі вояки поїдуть у Боснію

Анкара, Туреччина. — Як інформує аґентство Ассошіейтед Пресс, в четвер, 24-го березня, уряд Туреччини повідомив, що 2,700 вояків країни невдовзі увійдуть у склад миротворчого контингенту ООН у Боснії, де тепер присутні „голубі шоломи" з Англії, Франції, Канади, України та інших країн.

Рада безпеки ООН схвалила це рішення Анкари, оскільки виявилося нелегким завданням зібрати для Боснії заплановані 11,000 миротворців. Всіх „голубих шоломів" ООН має тільки 4,250, тому пропозиція Туреччини потрактована як позитивний вклад в діяльність ООН, спрямовану на досягнення миру в Боснії.

Тим часом турецька ініціятива викликала рішучі протести з боку Болгарії і Греції, які в минулому столітті вели визвольну війну проти Туреччини. Як заявив з цього приводу болгарський президент Желю Желєв, „Балкани ще несуть на собі тягар минулого, і будь-яке зовнішнє втручання збудить старі підозріння і приведе до розповсюдження конфлікту на інші балканські країни".

Це наставлення атенських і софійських керівників підтримав лідер боснійських сербів Радован Караджіч. Він запевнив, що коли на територію нової хорватсько-мусулманської федерації увійдуть турецькі війська, то на контрольовані сербами райони Боснії увійде військо Сербії і Чорногорії.

Покищо ні Туреччина, ні Рада безпеки ООН не висловили ніякого занепокоєння реакцією болгарів, греків і боснійських сербів. Представник турецького міністерства закордонних справ Фергат Атаман повідомив, що вояки поїдуть на Балкани вже в найближчі тижні.

У СВІТІ

ПОЧИНАЮЧИ ВІД 10-го березня, автори спеціяльної пропаґандивної програми Пйонґянґу називають Кім Чен Іра, сина північнокорейського лідера Кім Ір Сена, „президентом". Як відомо, від 1980 року він є офіційним наступником батька на всіх державних постах, однак президентом і генеральним секретарем ЦК Трудової партії дотепер є Кім Ір Сен. Спостерігачі передбачають, що на квітневій сесії Верховного народного віча Кім Чен Іра буде справді проголошено президентом Північної Кореї. Щоправда, припускають також, що в такий спосіб комуністична пропаґанда хоче викликати занепокоєння в Північній Кореї.

КАНАДЕЦЬ Елвіс Стойко виграв звання чемпіона світу у фігурній їзді на льоду, діставши за виконання вільної програми вісім оцінок 5.9 і одну — 6. На Олімпіяді в Ліллеґаммері Е. Стойко був другим, після російського спортовця Алєксєя Урманова. На цей раз А. Урманов зробив декілька помилок і зайняв 4-те місце. Срібну медалю на чемпіонатах світу в Японії здобув француз Філіппе Кандельоро, бронзову — українець В'ячеслав Загородник.

ПІСЛЯ ТОГО, як у середу, 23-го березня, півтори тисячі ізраїльських вояків оточили головне бюро екстремістської мусулманської групи Гамас і обстріляли його протитанковими ракетами, на контрольованих ізраїльтянами арабських територіях стало ще неспокійніше. Демонстрації протесту тут не припиняються ні на день. У Наблюсі, найбільшому місті на західньому березі Йордану, запроваджено комендантську годину. В Геброн увійшли додаткові ізраїльські війська. З гострою критикою дій ізраїльської армії виступив ряд відомих політиків країни. Вони засудили ізраїльський генералітет за застосування збройної сили проти палестинських організацій.

В МЕХІКАНСЬКОМУ МІСТІ Тіґуана 23-річний Маріо Абурто Мартінез, колишній поліціянт, застрілив на передвиборчих зборах кандидата на президента від правлячої Інституційно-революційної партії Люіса Дональдо Кольосіо. Спостерігачі передбачають, що це вбивство започаткує період політичної непевности в цій латиноамериканській країні, яка дотепер вважалася однією з найбільш стабільних у реґіоні. Президент Мехіко Карльос Салінас прийняв рішення припинити передвиборчу кампанію і закликав народ „зберігати спокій".

В ПРЕСОВІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ у Вільнюсі керівник литовської делеґації на переговорах з Росією Вірґіліюс Буловас сказав, що „є підстави говорити про більш гостре наставлення Росії до Литви". Він підкреслив, що російська сторона свідомо гальмує практичне здійснення попередніх литовсько-російських домовлень, зокрема в ділянці економіки і торгівлі. Останнім фактом, котрий засвідчує, що Росія намагається змінити литовську внутрішню політику, є відмова росіян повернути архіви, вивезені з литовської території в роки Другої світової війни.

В НІМЕЧЧИНІ продовжуються акції протесту і масові безпорядки, спричинені курдськими іміґрантами, яких у цій країні мешкає вже понад 400,000 осіб. У Франкфурті троє курдів обілляли себе бензиною, щоб самоспалитися. Тепер вони перебувають у шпиталі в дуже тяжкому стані. В Берліні, Кельні, Бонні, Кілі, Гамбурзі, Бремені й інших містах курди заблькували дороги старими автовими колесами і попідпалювали їх. Під час вуличних сутичок тілесні ушкодження дістали понад 80 поліціянтів. Міністер внутрішніх справ Німеччини Манфред Кантер заявив, що деякі учасники безпорядків будуть вислані з країни як небезпечні для оточення елементи.

ПРОДОВЖУЮТЬСЯ МАСОВІ виступи французьких студентів проти політики уряду Едуарда Баллядюра. Головна їхня вимога — скасувати рішення про запровадження так званих „контрактів на приєднання до професійної діяльности", які передбачають зменшення платні для працюючих студентів. Працедавці дістали право платити студентам на 20 відсотків менше, ніж постійним працівникам за ту саму роботу. Найчисельніша демонстрація відбулася в Ліоні, де в антиурядовому виступі взяло участь 3,000 студентів. Як і слід було очікувати, вуличні акції перетворилися у сутички з поліцією, розбиття вітрин у крамницях, перекидання і підпалювання авт. Поліція арештувала до 50 найбільш екстремістських учасників демонстрацій.

ВІДБУЛИСЯ ВИБОРИ ДО ПАРЛЯМЕНТУ УКРАЇНИ

Київ (Р. Р.). — Ту у неділю, 27-го березня, громадяни України обирали новий парлямент. Згідно з повідомленням Всеукраїнського пресового центру „Вибори-94" за станом на 4-ту годину по полудні, пересічно понад 60 відсотків виборців по Україні взяли участь у виборах. Українське Незалежне Інформаційне Агентство Новин та Центральний виборчий комітет повідомили, що із 450 округ вибори відбулися в 445 округах, тобто 98,9%.

Уночі та вранці 28-го березня надійшли результати перших підрахунків голосів. У першій рунді перемогли: у Києві — голова Центру Ринкових Реформ Володимир Ланований, голова Української Правничої Фундації Сергій Головатий, у Львові — голова Фонду Підтримки Реформ Віктор Пинзеник, голова Української Консервативної Республіканської Партії Степан Хмара, колишній депутат Верховної Ради академік Ігор Юхновський, голова Всеукраїнського Товариства „Меморіял" Лесь Танюк, колишній народний депутат України і член УРП Ігор Коліушко, колишній депутат України Ярослав Кендзьор, колишній депутат України Михайло Косів. На Тернопільщині — голова НРУ Вячеслав Чорновіл, (отримав 62.5% голосів), голова обласної організації УНА-УНСО Юрій Тима; на Волині — начальник Управління військової розвідки Олександер Скіпальський, колишній член Президії Верховної Ради України Павло Віцяк; у Закарпатті — міністер транспорту Орест Климпуш; в Одеській області — секретар обласного комітету Компартії України Михайло М'ястківський; в Чернігівській області — колишній голова Верховної Ради Іван Плющ (набрав майже 72% голосів) і голова Союзу Промисловців і Підприємців Леонід Кучма (понад 90% голосів); в Донецькій області в першому турі переміг підприємець Євген Щербань, колишній народний депутат України Олексій Шеховцов, перший секретар ЦК КПУ Петро Симоненко.

До другої рунди за неповними підрахунками вийшли: Іван Салій, член УРП Олег Данилейко, Костянтин Морозов, голова Спілки Адвокатів Віктор Медведчук, Іван Заєць, Олександер Бондарчук, міністер охорони довкілля Юрій Костенко, голова споживчого товариства „Меркурій" Семен Юфа, голова Всенародного Руху України Лариса Скорик, Олександер Гудима, член НРУ Дмитро Чобіт, член УРП Ревачук, від позапартійного об'єднання „Нова Хвиля" Тарас Стецьків, Ірина Калинець, перший секретар Львівського Обкому КПУ Олександер Голуб, Олександер Шандрук, Микола Горинь, Олександер Лавринович, Сергій Жижко, міністер економіки Роман Шпек, Василь Гречаник, радник Президента Антон Бутейко, академік Микола Жулинський, колишні депутати України Микола Башкіров, Микола Білобльоцький, Іван Грицай, секретар Миколаївського обласного комітету КПУ Вілія Позднякіна, радник Президента Валентин Симоненко, журналіст Володимир Куріпний, член ЦК КПУ Сергій Драгомирецький, Віталій Дудченко, голова „БЛАСКО-ЧМП" Павло Кудюкін, журналіст Олександер Штейман, колишній генеральний прокурор Віктор Шишкін, Володимир Пилипенко, член КПУ Едуард Гурвіц, Олексій Костусєв, Володимир Гриньов, Валерій Мещеряков, Віталій Масол, Михайло Туш, Вітольд Фокін, Сергій Киряченко, Михайло Ковалко, Петро Василинка, Владислав Тарашевський, Юхим Звягільський, Георгій Буйко, Валентин Ландик, Олександер Шаповалов, Микола Сургай, Валерій Кудінов, Михайло Крилов, Борис Кожевніков, Вадим Чупрун, Олег Панасовський, Тетяна Кисельова, Валерій Бабич.

Міжнародні спостерігачі від НБСЕ, які відвідали 16 виборчих дільниць, висловили керівництву Центральної виборчої комісії своє задоволення організацією і проведенням виборів.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОГО ЧЕТВЕРГА, 24-го березня члени Палати Репрезентантів, здивувавши самих себе, великою більшістю голосів схвалили законопроєкт, у якому вимагатиметься від лобіістів звітування скільки грошей вони видають, щоб впливати на рішення Конґресу. Крім того, пропонується зовсім заборонити їм пригощати та обдаровувати конґресменів. Це рішення зроблено голосами 315 до 110 і на думку багатьох аналітиків є воно однією з найсильніших спроб обмежити вплив грошей на законодавчі рішення.

ПЕНТАҐОН ПЛЯНУЄ посилити американські війська у Південній Кореї, якщо Організація Об'єднаних Націй рішить застосувати економічні санкції супроти Північної Кореї. Секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі також підтвердив, що ЗСА післали до Південної Кореї повітряно-оборонні ракети „Пейтріот" і переведуть заплановані спільні військові маневри, бо Північна Корея відмовила міжнародним інспекторам докінчити перевірку нуклеарних комплексів. Реаґуючи на це, Північна Корея загрозила, що заатакує Південну Корею, якщо супроти неї буде застосовано економічні санкції, бо це вони уважатимуть „виповідженням нам війни".

„НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА політичну та економічну нестабільність у державах колишнього СССР, ядерні озброєння Білорусі, Казахстану, Росії та України є під надійною контролею" — сказав після своєї поїздки до вищезгаданих країн секретар Департаменту оборони Вілліям Перрі. Після розмов з військовим керівництвом і відвідинами ядерних об'єктів у тих країнах, В. Перрі уважає, що „загроза терористичних актів на ядерних об'єктах, а також можливість випадкового запуску міжконтинентальної балістичної ракети є мінімальним".

ЖЮРІ ПРИСЯЖНИХ у Гейнсвіллі, Фла., визнала Денні Гаролда Роллінґа винним у вбивстві п'ятьох студентів у серпні 1990 року. Вбивцю чекає смертна кара. Адвокати намагаються представити його божевільним, одначе лави присяжних в цьому не переконали.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні:
(202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Росія і НАТО

Дуже швидко після підписання у 1945 році Потсдамського договору, який закінчив Другу світову війну, західні альянти переконалися, що гітлерівського диявола прогнано сталінським Велзевувом. Сталінн зламав основну точку Ялтинського договорення, що окуповані німцями держави відзискають свою демократичну незалежність, німецьку окупацію замінив в окупацію совєтську і всі ті країни включив у свою диктаторську комуністичну систему. Не вагався теж одверто заповідати збройний похід СССР до Атлантійського океану. Америка, яка після Ялтинської конференції тотально здемобілізувалася, почала мерщій дозброюватися і в 1949 році зорганізовано Північно-Атлантійський оборонний пакт, за початковими англійськими літерами НАТО. Так розпочався був період ,,холодної війни", закінчений під кінець 1980 років, ще за урядування Міхаїла Ґорбачова. Його заява на конференції на вершинах з Джорджом Бушем на острові Мальта, що СССР перестає ворогувати із західнім світом і признає ,,мирне співіснування" з ним було формальним закінченням ,,холодної війни", — насправді вона закінчилася з усамостійненням усіх шести сателітних держав — Чехо-Словаччина, Східня Німеччина, Польща, Мадярщина, Румунія і Болгарія, — з їх усамостійненням перестав існувати так званий Бльок Варшавського Пакту, антипод НАТО. Логічно, НАТО, як бар'єр проти совєтського імперіялізму, втратило рацію існування. Але всі його членські країни заявилися за збереження надалі НАТО з тим, щоб надалі воно цікавилося більше політичними справами, як військовими. У виконуванні тієї місії НАТО проголосило ,,партнерство" з кількома державами Центральної і Східньої Европи: з Чехією, Польщею, Мадярщиною та Україною та участь збройних частин отих країн у спільних маневрах з військами НАТО, але це ще не є ґарантія безпеки для ,,партнерських" держав. Повне членство в НАТО є такою ґарантією, бо там обов'язує принцип: один за всіх і всі за одного.

У минулому тижні перебував у Москві новий секретар оборони ЗСА Вілям Перрі і в розмовах з російськими членами державної верхівки виринула теж концепція тіснішого зв'язку Росії з НАТО. Але всі ті представники Росії, як про це інформує ,,Ню Йорк Таймс" з дати 17-го березня ц. р., рішуче відмовилися від ,,партнерства" з НАТО та вимагали прийняти Росію, як повноправного члена НАТО, бо Росія, мовляв, це великодержава і не можна ставитися до неї, як країни другого ступеня.

Можна сумніватися, чи членські країни НАТО покваппиво погодяться прийняти до себе Росію, бо це трохи нагадувало би дитячу бійку, як-то стадо овець рішили запросити до себе в гостину — вовка. Всесвітня історія знає різні дива і не тільки історично ворожі Німеччина і Франція стали союзниками, але подібне сталося з Польщею та Україною. Зрештою, у Росії є сильна внутрішня опозиція проти членства в НАТО, бо російські націоналісти бояться, щоб оте членство не дало Заходові права втручатися до ,,внутрішніх справ" Росії.

В інтересі України лежить все, що протиділо б ростові російського імперіялізму. Тому у теорії членство Росії в НАТО не шкодило б Україні, якби не сумний досвід історії, що Росія під фірмою СССР ламала всі договори і що тому дуже сумнівно, чи вхід Росії до НАТО мав би позитивний вплив на настрої в Росії. Покищо все це ще тільки теоретичні комбінації. На першому пляні Росії, як і в Україні, — є економіка. Погана тамтешня економічна ситуація скріпила позицію проти демократичних і економічних реформ — у користь неділимського і комуністичного таборів: там все ще все вариться.

В НАЙРОБІ, СТОЛИЦІ Кенії, відбулися переговори між лідерами 15 сомалійських військово-політичних організацій. Документ про припинення вогню на всій території Сомалії і добровільне роззброєння військових формацій підписали два найголовніші представники ворогуючих сторін — генерал Мохаммед Фараг Айдід і тимчасовий президент країни Алі Магді Мохаммед. Згідно з угодою, 15-го травня цього року в Сомалії відбудеться спеціяльна мирна конференція, на якій буде вибрано нового президента і віцепрезидента, а також призначено прем'єр-міністра уряду національного [illegible].

Петро Часто

ПІД КУЧМОЮ? УКРАЇНО, ПОШУКАЙ СОБІ ІНШОЇ ШАПКИ!

I

Намагаючись зрозуміти природу популярности Л. Кучми в передвиборчій Україні, я відкинув усі відомі аргументи і прийшов до висновку, що відповідь полягає ні в чому іншому, лише у його прізвищі. Кучма — це щось дуже наше, національне. Відразу перед очима виникають відомі портрети Івана Богуна, Максима Кривоноса, Івана Франка, Тараса Шевченка, Симона Петлюри — всі в кучмах! Чиє тут серце не озветься в грудях на цей рідненький атрибут? Український сантимент до шапки-кучми просто не міг обминути Л. Кучму і тепер його вважають головним претендентом на майбутнього українського президента.

Куди він поведе? Втім, це пусте запитання. Ніякого чуда не станеться, адже в буденному житті діють, усвідомлюємо ми це чи ні, певні закономірності. Наприклад, людина, що вік звікувала у степу, не може бути добрим провідником у лісі. Провадити — це завжди означає вертатися у знаний світ, у власний досвід. Непальські шерпи виросли в горах, тому вони провадять альпіністські експедиції. І з ескімоса, який радитиме африканцям, як вони мають себе вести у 40-ступеневу спеку, люди сміятимуться.

Тим часом в Україні — не до сміху. Тут уже третій рік поряд живуть і працюють, кожен на свій лад, і ,,африканці", і ,,ескімоси". Одні розуміють час як гаряче літо українського відродження і щосили рвуться вперед — з вірою, що Україна володіє достатніми матеріяльними, інтелектуальними і духовними ресурсами для свого воскресіння. Для інших зима комунізму минула тільки у календарному, формальному розумінні, вони не певні, що морози не вернуться, й тому не кваппяться скидати московських ,,фуфайок" зі своїх рабських плечей.

Л. Кучму прислала цілком ,,третя" держава — військово-промисловий комплекс. Тут, у специфічних умовах, й зформувався характер майбутнього прем'єра і його світогляд, пізніше названий просто і скромно — ,,кучмізмом". Однак у післяфокінському хаосі ніхто не мав часу вдаватися до генези цього найновішого ,,ізму". Всі або майже всі — навіть Чорновіл, навіть Хмара! — поклалися на Л. Кучму, маючи на увазі ті його позитивні риси, що в них, мов цукерка в розмальованому папірці, була загорнута його політична сутність. Те, що раніше прем'єр керував ракетобудівним підприємством означало: він звик до по-військовому реґляментованих стосунків, до твердої дисципліни, до порядку. А після Фокіна Україна нічого так не потребувала, як дисципліни і порядку. Ідеальний образ геть розчулив українську спільноту в момент переходу Л. Кучми від будівництва ракет до будівництва держави.

У першому ж виступі перед Верховною Радою новий провідник Уряду не добирає льояльних висловів: ,,Економічна ситуація страшна і далі буде погіршуватися". Нардепи, що праві, що ліві, сяють від щастя: нарешті маємо чесного прем'єра!. Друга заява ще більше вражаюча: громи і блискавки мече Л. Кучма на адресу мафії. Який сміливець! А прем'єр-міністер вже просить, реформатора Ланового, що його колись вигнав Фокін, далі працювати над новою економічною програмою, добирає у своє оточення молодих, ініціятивних дорадників-ринковиків — Тараса Стецьківа, Сергія Осику, Зіновія Ткачука. Ніхто не сумнівався, що Україна як не вже, то принаймні завтра, відразу зранку, зрушить з місця, відійде від краєчку прірви.

Але назавтра ,,чесний і сміливий" прем'єр метою своєї першої урядової візити обирає Москву, зустрічається з президентом Єльцином і на прапорі ,,кучмізму" з'являється ,,не лише економічне" гасло: ,,Росію та Україну об'єднує не лише економіка, але й глибокі корені, починаючи від Київської Русі. Про це повинні усі пам'ятати". Українці вдали, ніби не дочули — некоректно ж чіплятися за перш-ліпше невдале слово, та й світ колотиме очі: якщо вже не Кучма, то хто вам вгодить? От що значить образ людини діла! Що хочеш, Кучмо, говори, лише дій!

Закінчення буде.

Микола Світуха

БІЛОРУСЬ: ПОВОРОТ У ТІНЬ КРЕМЛЯ

На третьому році формальної незалежности політичне обличчя Білорусі набирає щоразто більш промосковського забарвлення. Комуністична номенклятура, яка ніколи не випустила з рук важелів влади, але не знала як її використати, тепер побачила розв'язку економічної кризи у повороті до минулого централізованого в Москві устрою. Не будучи спроможним справитись з економічними реформами, уряд Вячеслава Кебича погодився передати Москві таку основну прероґативу державної самостійности як емісія грошей. З введенням в обіг на території Білорусі російського рубля, білоруський рубель, популярно званий ,,зайчиком", має бути вимінений у відношенні один до одного. Слід пам'ятати, що на початок березня офіційний курс білоруського ,,зайчика" був 6.20 за один російський рубель. Таким чином, незважаючи на досить для неї дорогий кошт цього рішення, Росія поставила Білорусь як приклад всім іншим колишнім республікам, а насамперед Україні, як повинна розвиватися ,,співпраця" на цілому терені колишнього СССР.

Із відсуненням з посту голови Верховної Ради Білорусі Станіслава Шушкевича, що сталося зараз після візити в Мінську президента Билла Клінтона, вся влада в державі залишилася в руках Кабінету міністрів, який мало відрізняється своїм складом від Центрального Комітету Комуністичної партії Білорусі з років 1990—91. Подібно як тоді ЦК Комуністичної партії, так і тепер фракція скритих і явних комуністів домінує у Верховній раді, забезпечуючи прем'єрові Кебичеві вільну руку у веденні державної політики. Головним стрижнем його політичної сили є депутатська фракція ,,Білорусь" що створилася восени 1991 року з комуністів, які ,,про форму" заявили про свій виступ з партії. Їх підтримують група ,,Союз" Народного руху Білорусі, фракції військових ветеранів і явних комуністів.

Демократична опозиція, що її репрезентує білоруський Народний Фронт вороже наставлена до комуністичної номенклятури, але не всилі побороти її глибоко закорінені впливи в усіх установах країни. Після відсунення Шушкевича з головства у Верховній раді, лідер опозиції Зіян Пазняк і його союзники з Білоруської Соціял-Демократичної партії стали об'єктами нестримних атак з боку прокомуністичної більшости у Верховній раді Білорусі, нечбто вони були винними за всі недоліки в державі. Дехто вважає, що всі ці заходи номенклятурного апарату пов'язані з підготовою виборчої кампанії, прогнозуючи, що вибори до Верховної ради мали б відбутися ще до кінця цього року. Якщо б так сталося то, за сьогоднішніх умов, основну більшість мандатів у Верховній раді здобудуть прибічники Кебича і відкриті комуністи, тим більше, що їх попруть їхні колишні ,,побратими" з Москви.

Можливий також дещо інший варіянт, якщо прем'єр з його кабінетом рішаться схвалити поправку до конституції, щоб створити пост президента республіки. Розраховуючи на тимчасовий зріст своєї популярности серед населення завдяки введенню російського рубля з його сильнішим вимінним курсом, Кебич постарається, щоб Верховна рада прийняла закон про президентські вибори, які він сподіваєтьcя виграти. За всякими познаками новий голова Верховної ради Мєчислав Гриб має свої амбітні пляни і може стати сильним суперником у президентських виборах. Не дармують також крайні екстремісти, як про це свідчить факт заснування реґіонального комітету т. зв. Ліберально-Демократичної партії Владіміра Жириновського. Ініціятор комітету, Віктор Подвольський, твердить, що програма його партії зближена до програми білоруських комуністів, які боряться за відбудову Совєтського Союзу, з тою різницею, що він змагатиметься за перетворення Білорусі в ,,північно-західній край Росії Жириновського"!

Тим часом Кебич і його команда ,,годує" населення Білорусі обіцянками про майбутні користі з інтеграції в єдину рублеву систему і в єдиний з Росією економічний простір. Має раптом з'явитися дешевша бензина, буде забезпечена достава природного газу для індустрії, стане нормальним темпо праці фабрик, не будуть більше вивозити в Росію білоруські харчові продукти. Такі і подібні обіцянки мають витворити носталгію за старим ладом, коли ,,жити було веселіще" і тим самим забезпечити ,,партії владу", себто екіпі Кебича, перемогу в черговик виборах.

Будь-які користі для білорусів будуть, мабуть, короткотривалими, бо для інтеграції в єдиний економічний простір Білорусі конечно треба буде приспі-

(Закінчення на стор 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Павло Лопата

Вітаємо ,,Мистецькі Студії"

Це ж не про перше число ,,Мистецькі Студії" тут йде мова, а радше вже про дватри числа в одному примірнику. Перше видання появилося ще в 1991 році у Львові, і останнє, так довго очікуване, щойно вийшло на початку цього 1994 року. Тут непотрібно відповідати на питання, чому так довго взяло надрукувати наступне число? Всі ми знаємо про нелегкий час тепер в Україні. Радіймо з того приводу, що новий примірник ,,Мистецькі Студії" все таки побачив світ, бо дійсно, він належить для всіх, які цікавляться образотворчим мистецтвом і культурою взагалі. Він же ж належить, з моєї точки зору, до необхідности, бо Львів переживає трансформаційний час, який зафіксовується на сторінках хоч би цього часопису, з надією на краще майбутнє для української культури.

Коли читаємо в редакційній статті п. з. ,,І знову — на роздоріжжі...", виглядає, що не всі гаразди спіткали при всіх змінах з одного ладу в другий і наше культурне життя. Редакційна обвинувачує тих чиновників і ,,псевдодіячів" державної структури, які ще й сьогодні своєю бактерією заражують усі паростки нового життя, відродженого весною.

Зміст журналу Клюбу Українських Мистців (КУМ) поділений на такі розділи: ,,Ми", ,,Процес", ,,Документи і долі", ,,Постаті", ,,Ювілеї", ,,In memoriam" та на багато інших. З друкованих тут рядків довідуємось не тільки про творчість сучасних молодшого покоління мистців Львова — керамістів, живописців і фахівців мистецтва, але також про працю мистців у діяспорі, а саме про Петра Андрусіва, Михайла Мороза, Галину Новаківську. Перегортаючи сторінки журналу, а їх нараховується 160, надибаємо навіть статті про Рубенса і Бейкона — найбільшого англійського живописця-модерніста сучасности.

Про сумну і трагічну долю таких художників, як наприклад: Павла Ковжуна, Василя Кричевського, Володимира Січинського, Петра Холодного старшого та інших, які рятуючись від репресій з боку комуністичного уряду в тридцятих роках перейшли із Східньої на Західню Україну, довідуємось із статті Ольги Ерн. Трагічна смерть спіткала ще молодого, бо лиш 34-річного мистця Володимира Моргуна, якого куля пострілом рушниці ,,компартійного мисливця" за дикими качками вбила тоді, коли він плавав в одному з озер Полісся. Під кінець цієї статті пера Ярослава Кравченка (його батько Охрім Кравченко — художник, навчався у Михайла Бойчука (під знаком питання є й таке: (Дивний збіг обставин, а чи продумана оперативність?) Але відповіді, дорогі читачі, шукайте вже самі.

Чи всім нам відомо, чи ні, коли трагічно у Львівській картинній галерії, також від пострілу пістолета грабіжника, загинув у квітні 1992 року, Дмитро Шелест, то все таки про нього в цьому числі журналу знайдено аналізу його широкогранної діяльности. Бо якже можна так скоро забути цю подію, яка потрясла серця і душі нам багатьом. Д. Шелест, хоч і не українського походження, але Галина Дергачова завдала собі багато труду, щоб насвітлити і вірно оцінити не абияку втрачену особу. Тут вона нас знайомить з біографічними даними Д. Шелеста, його навчанням, початками фахової праці в ґалерії та, як висококваліфікованого знавця західньоевропейського мистецтва, з активною і відданою працею для справи української культури.

Про неймовірний злочин Василя Любчика в 1952 року, тоді заступника директора Національного музею у Львові І. Свєнціцького, який за наказом партії та якоїсь ,,Експертної комісії" призначив на спалення і знищення багато мистецьких творів цього ж музею, довідуємось від автора статті Івана Гречка. Хоч це не перша тільки його інформація про музейні втрати експонатів мистецтва, бо про цей ганебний вандалізм довідуємось з детальнішим описом акції від Василя Єдинака з альманаху ,,Євшан-зілля", ч. 2, з 1988 року, та все таки вона варта того, щоб нам пригадати про цей незаконний акт, яким знищено близько 315 мистецьких творів українських мистців з такими прізвищами, як М. Анастазієвського, О. Архипенка, М. Бойчука, Ю. Буцманюка, С. Гординського, І. Іванця, О. Курилаca, О. Новаківського, П. Холодного старшого та багатьох інших.

У журналі знайдемо багатющий матеріял автора Олега Ф. Сидора — мистецтвознавця про Святу Софію в Римі, невтомну пра-

(Закінчення на стор. 3)

Любов Коленська

КНИЖКА ПРО БАТЬКА І ТРАГЕДІЮ РОЗСТРІЛЯНИХ МРІЙ

I

Книжка Марти Замори ,,Один із сорок мільйонів", що появилася минулого року у Львові, на перший погляд, скромна, невеликого формату, без пишних витиснених золотих літер на обгортці, одне слово, нічим не приваблює читача. У ній всього — 182 сторінки, видана циклостилем, а тираж її мінімальний, бо лише 50 примірників. Та всупереч слабій відбитці літер, кожна чергова сторінка зацікавлює змістом, розкривається перед читачем майже невідомими подіями, замряченими залізною завісою колишнього СССР, і виразніше зарисовує досі завуальоване там політичне тло, та й в додаток до цього з кожного її рядка б'є, струменіє, велика пошана і любов авторки до батька, який власне був — ,,один із сорока мільйонів", що віч-у-віч зударився із жорстокою дійсністю, справжнім обличчям совєтської системи, її ненавистю до всього українського, а також її лицемірством, бо назовні, перед світом, проголошувала забріхані гасла про добротну українізацію, творення (хай і ,,радянського), уряду, засновування українських товариств, організацій, взагалі зцілення життя української спільноти, її окремішньої культури. Це й зловило у зловісну пастку сотні українців, здебільшого інтелектуалів, яким була осоружна польська влада (для прикладу з-поміж багатьох — родина Крушельницьких).

Коли ще про М. Замору — кілька слів, то вона виїхала з Галичини восени 1923 року із своїми батьками і старшим своїм братіком Євгеном, з яким її в'язали всі роки сердечні стосунки. Продовж років вона була доцентом політехніки і завідувачем катедри металофізики та матеріялознавства у Львові. Сьогодні вона — пенсіонерка і далі проживає у Львові. Коли за владування Міхаїла Ґорбачова прийнялося гасло: ,,Гласність і перебудова", що його він кинув поміж народ, цього вхопилася М. Замора і почала ,,Пошуки" (так і називається один із розділів книжки) за слідами свого батька під час його перебування в Україні (1920—30 роки). Картини з його життя, а зокрема її родини вона викарбовує щирою, безпосередньою мовою і незвичайним теплом. Але й розкриває перед читачем про тодішню українську громаду, навіть те, що на перший погляд, могло б здаватись неґативним. І в цьому саме сила цієї книжки, ще й пребагатої у цікавий фактаж.

Щоб зразу ближче можна було познайомитися з авторкою, щоб можна всеціло збагнути суть цього видання, процитуємо кілька рядків, що їх пише авторка в слові ,,До читача":

,,Федір Павлович Замора, мій батько, ніколи не був 'славетним', ні 'знаменитим'. Ні один з тих епітетів, які звичайно читаємо в заголовках біографічних книжок, — як наприклад, серія 'Життя славетних', чи серія 'Жизнь замечательных людей', не можна віднести до нього. Він був просто чесною, розумною і правдивою людиною, типовим представником західньоукраїнської інтеліґенції початку XX століття, яка, воодушевлена ідеями Івана Франка, присвятила себе служінню своєму народові. І доля його і сім'ї також, на жаль, була типовою для цієї інтеліґенції. Він був, так би мовити, одним із багатьох 'героїв свого часу'. Ось чому я й вирішила написати цю книжку своїх споминів про батька, щоб нею внести хоч невеликий вклад в таку собі майбутню серію 'З життя невизначних людей', яка б наскільки можна правдиво освітлювала прожиту епоху".

Микола Литвин, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту Суспільних Наук АН України у своєму вступному слові — ,,Повернення", впроваджуючи читача в познайомлення із Федором Заморою, — який належав 'До когорти борців-українців, непересічна постать якого, на жаль ще й досі невідома широкому загалу'. У 1988 році Комітет Державної Безпеки УССР видав обвинувачення проти п'ятдесяти членів мітичного ,,Українського Центру" — поміж якими був і педагог Ф. Замора. Сьогодні ці безпідставні обвинувачення знято і Ф. Замора — реабілітований.

У дальшому М. Литвин познайомлює читача із М. Заморою, ,,з-під пера якої вийшла книга-сповідь про батька, книга-документ про непростий, драматичний період України — час національного пробудження краян, визвольних змагань", рівночасно час — жахливого голоду і сталінського геноциду, жертвами якого стало щонайменше 40 мільйонів совєтських громадян, за підрахунками Роя Медведева.

У наступних рядках свого вступного слова М. Литвин висловлює сподівання, що книжку цю ,,із хвилюванням прочитає допитливе українство по обидва боки Збруча, який, переконаний, уже ніколи не буде шматувати навпіл українську землю".

Що особливе цікаве, у цьому виданні, на думку М. Литвина, — це тодішнє оточення, а точніше, — як він пише — ,,громадське побратимство Замори. У студентські роки, коли він очолював Академічну Громаду і Український Студентський Союз, це юні академіки Ярослав Січинський, Адам Коцко, Лесь Курбас, Іван Крип'якевич, Дмитро Вітовський, університетський професор Кирило Студинський. У складі Національної Ради Західньо-Української Народної Республіки, він розробляв нове шкільне законодавство із Олександром Барвінським, Антоном Крушельницьким. Далі — військові походи у складі УГА—ЧУГА пліч-о-пліч із Антоном Кравсом, Сенем Горуком, Никифором Гірняком, Петром і Тарасом Франками. Очолюючи влітку 1920 року Тернопільський ревком, не раз дискутував із Володимиром Затонським. Згодом, уже в радянській Полтаві провів не одну годину за шахівницею із Антоном Макаренком, окремі педагогічні погляди якого не сприймав... Останній арешт Замори співпав із великим сімейним святом-срібним весіллям. Наприкінці 1937 року його не стало. На жаль, місце страти і поховання цієї людини встановити не вдалося. Як і багатьох його побратимів. Надіюсь, ,,покищо". І за письменником Андрієм Чайковським, М. Литвин вважає, що конечно писати спомини, особливо, коли вона мають загальний інтерес. Вони разом з іншими ,,складатимуть хроніку-літопис минулого". Характеризуючи книжку М. Замори, М. Литвин твердить, що ,,із таких сімейних хронік і повинна бути написана тисячоліття історія України".

Закінчення буде.

Українсько-Американська Академічна Асоціяція в Каліфорнії

В Сакраменто, столиці Каліфорнії, заснована Українсько - Американська Академічна Асоціяція, яку очолив д-р Олесь Наклович при співучасті проф. Юрія Олійника й інж. Богдана Старожука.

Протягом багатьох років історія України як нації і держави була фальшована і тенденційно перекручена нашим від віків ворогом Росією, особливо большевицькою.

Завданням і метою нашої асоціяції є змінити текст історії Східньої Европи, передусім нашої батьківщини, в середніх школах Каліфорнії, опертих на історичних фактах, а не на комуністичній пропаганді. Рівночасно підкреслити національну різницю між народами українським і російським.

Нав'язано в тій цілі контакт з керівником каліфорнійського Стейтового департаменту освіти д-р Діяною Брукс, яка зайняла дуже позитивне становище до наших завдань. Вона радо співпрацює з нами своїми порадами і інформаціями. Також поінформували ми про нашу працю директора Американського товариства розвитку слов'янських студій д-р Дороті Еткінсон.

Асоціяція вислала відповідні інформації, документи і книжки до істориків і керівників освіти у ЗСА. Підтримуємо зв'язки з Гарвардським університетом, Інститутом Досліджень Українознавчих Студій. Ми вдячні Лідії Стецик за інформації і документи а також книжки, зв'язані з потрібною для нас тематикою. Ми постійно є в контакті з різними університетами по цілій Америці.

Працюємо разом з видавництвами світової історії (підручників вживаних у публічних школах Каліфорнії), які погодились передати для перевірки українським історикам. Подаємо прізвища наших провідних науковців, які безкоштовно обіцяли виконати таку важливу для історії працю, — професорів історії і географії на терені ЗСА і Канади: д-р Іван Решитар, мол., д-р Василь Дмитришин, д-р Любомир Луцюк, д-р Юрій Книш, мгр Мирослав Дяковський, д-р Пол Томас. Проф. д-р Євген Петрівський, директор бібліотеки в університеті в Болдер, Кольорадо, допомагає асоціяції в дослідженнях правдивих фактів, зв'язаних з історією і культурою нашого народу.

Ми щиро дякуємо нашим науковцям за їхню співпрацю з нашим товариством.

Голова нашого товариства д-р Олесь Наклович при співпраці секретаря інж. Богдана Сторожука і касири мгра Юрія Олійника, віддав весь свій вільний час дослідженням за вірними джерелами нашої правдивої історії. Подивляємо його завзятість, енергію і сильну волю досягнути наміченy ціль.

Він старається доказати, що студії у виправленні нашої історії допоможуть Україні закріпити новоздобуту незалежність, а молодому американському поколінню дадуть нагоду запізнатися з правдивою історією Східньої Европи і України.

Д-р О. Наклович в листопаді 1992 року брав участь у конвенції Крайової ради соціяльних студій у Дітройті, у програмі „Українці в Америці", яку підготовив д-р Мирон Куропась, взяли участь також чотири прелегенти українці з Америки і Канади, яких спонзорувала наша асоціяція.

Також брав участь в листопаді 1993 року у конвенції, яка відбулася в Нешвіллі, Теннесі, у всіх сесіях, а головно в дискусії відносно можливих поправок у теперішній версії історії Східньої Европи.

Найважніше для нашої організації є зустрічі в Сакраменто з важними особами у Департаменті Освіти. Якщо наші старання увінчаються успіхом в Каліфорнії, вони матимуть великий вплив на інші стейти в ЗСА відносно змін у навчанні історії Східньої Европи.

Мета і завдання нашої організації пов'язані з коштами, а наші фінансові прибутки — це членські внески і добровільні датки наших мешканців у Каліфорнії Джана Баца і д-ра Йосифа Юніята.

Ми не забуваємо про нашу відроджену батьківщину, помогли її в 1991 році, коли було проголошено незалежність, а в 1993 році, розуміючи вагу відповідних підручників для виховання нового покоління в Україні, ми переслали на руки Комітету допомоги Україні свою пожертву.

За п'ять років існування Українсько-Американської Академічної Асоціяції в Каліфорнії нам вдалося збудити щораз більше зацікавлення американського громадянства Україною як незалежною державою. Віримо, що правда переможе облуду і фалш. Відживе правдива від віків історія нашої нації і держави і поможе зайняти належне місце нашій Україні у вільному світу.

Зацікавлених нашою організацією просимо звертатися на адресу: Dr. A. Naklowycz, 4935 Fair-Oaks Blvd., Carmichael, Calif. 95608; tel.: (916) 482-0356.

Мгр Стефанія Мішкевич

Світелко...

(Закінчення зі стор. 2)

цю й організаційну діяльність в ділянці мистецтва Софію Скрипник в Едмонтоні, українське мистецьке життя в ґалерії КУМФ у Торонто та про п'ятидесятилітню працю Ярослава Нановського в Національному музеї.

Головний редактор журналу Роман Яців — графік, живописець й історик українського мистецтва пише в цьому числі статті присвячені П. Андрусіву і В. Яніву. Теми історичного і сучасного мистецтва порушені також в цьому журналі, як рівно ж і мистецькі техніки (Текстильні вибійки-мальованки пера І. Банах-Тверодохліб з Рочестеру, ЗСА, теорія, практика і проблема) „Не все золото, що блищить", або „Гроші — загроза мистецтву — В. Поповича, дивись на окремі його статті в журналі „Нотатки з мистецтва", Філядельфія) української та світової художньої культури.

Врешті, хіба кожний читач знайде щось для себе цікавого в цьому примірнику і матиме змогу належно оцінити його вартість. Він ілюстрований багатьма чорно-білими і кольоровими репродукціями творів різних мистців і то на кращому папері, ніж у першому. Отож, приходиться нам тільки з радістю привітати появу журналу „Мистецькі Студії" і за весь труд покладений у нього, хочеться усім членам редколегії міцно стиснути руку і скласти гарячі слова подяки.

Однак, не можу аж ніяк погодитися із так малесеньким друкованим шрифтом у журналі. Читається він з великою напругою очей і тому часто кидає охота статтю дочитувати до кінця.

Минулого року відійшли у вічність два мистці, які творчо працювали на еміґрації. Перший з них, Святослав Гординський — поет, перекладач, літературознавець, критик і мистець широкого калібру, помер 8-го травня. Другий — Мирон Левицький — живописець, графік і письменник, помер 17-го липня. На превеликий жаль, про їхню смерть немає найменшої згадки.

Вкінці варто зауважити, що в перекладі з українськоі „г" на англійську не завжди буде правильно, бо ім'я Ігор хай лишається Ihor, ане Igor і прізвище Миколи Голубця хай лишається Holubec, а не Golubets, як подано в журналі.

Білорусь...

(Закінчення зі стор. 2)

шити ринкові реформи і приватизацію, яка в більшості реґіонів Росії поступила досить далеко, а в Білорусі практично не почалася. Отож припиниться система центральних замовлень і державних кредитів, підприємства не зможуть регулярно платити заробітної платні, зростатиме невдоволення з безробіття. Білоруська номенклятура, яка десятиліттями привикла була покірно виконувати доручення „старшого брата", навряд чи зможе швидко і рішуче переставитися на позиції реформаторів. Політичний кошт інтеґрації Білорусі дасться відчути ще швидше і різкіше як економічний і саме цей фактор матиме від'ємний ефект і на Україну.

Початкові сподівання два роки тому, що взаємна співпраця України і Білорусі в політичному і економічному аспектах стане ядром нового геополітичного устрою у Східній Европі себе не виправдали. Враховуючи тепер уже недвозначний статус Білорусі як васаля Москви, Україна втратила одного безпосереднього сусіда, з яким таки легше було протиставитися політичним затіям „старшого брата".

МАЛЯЙЗІЙСЬКІ ДЕРЖАВНІ цензори заборонили в країні показ фільму американського режисера Стівена Спілберґа „Список Шіндлера". Прем'єр-міністер Маляйзії Маттір Мухамад відмовився назвати причину заборони. Европейські газети пишуть з цього приводу, що іншого рішення годі було чекати, оскільки антисемітизм в Маляйзії розповсюджується останнім часом в державних маштабах.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього, 28-го лютого 1993 року, в Гартфорді, Конн. відійшов у вічність, наш найдорожчий і незабутній МУЖ І БАТЬКО

бл. п.

ОСИП ТЕСЛЮК

В пошані його пам'яти, висловлюємо нашу безмежну подяку рідним, приятелям і знайомим, які незважаючи на жахливу, сніґову заметіль прибули, щоби віддати свою останню прислугу і пошану, і провести його у світ вічности. Особливо сердечна наша подяка тим, які приїхали здалека: родина Зенон і Ярослава Дерґаки — свати, і Діяна Дерґак — дочка з Баффало, Емілія Гарасимчук, наша віддана товаришка, яка приїхала з Ню Джерзі і перебула з нами ті невимовно важкі дні і була для нас великою підпорою, яку ми так дуже потребували. Рівнож, Ореста Федун, товаришка нашої дочки Юлі-Киці, яка також приїхала з Ню Джерзі, щоби внесли слова полегші в наші сумом сповнені серця, та Богдан і Галина Марків, приятелі родини, з Ню Гейвен, Конн.

Висловлюємо найщирішу подяку всім, хто в часі нашого родинного горя і болю виявили стільки щирої готовности прийти з поміччю, за щирі вислови співчуття особисто, телефонічно чи листовно.

Висловлюємо сердечну подяку за поминальні Служби Божі, за квіти та пожертви на українські наукові, громадсько-суспільні та добродійні цілі.

Щиро дякуємо Всечеснішим: о. митр. Степанові Чомку, пароховi церкви св. Михаїла в Гартфорді та о. Степану Попкові за відправлення Панахиди в похоронному заведенні, св. Літургії в день похоронів і Панахиди, а також нагробні відправи.

Щиросердечна подяка о. прот. Дмитрові Мамчуру, пароховi української православної церкви св. Володимира в Гартфорді, за участь в похороні, за відслуження св. Літургії та за [illegible] Особливо, сердечно дякуємо о. Степану Попкові за щоденні відвідини покійного в лікарні та за духовну опіку.

Складаємо щиру подяку хорові „Діброва", який прощав покійного члена у всіх похоронних відправах і піснею над домовиною, „Видиш, брате мій...", під проводом Олександра Пришляка.

Глибоке враження залишили на нас прощальні слова Олександра Пришляка під час Панахиди з яким роками єднала з покійним суспільно-громадська праця, про життєвий шлях покійного від ранньої молодости, відмічуючи глибокий патріотизм, жертвенність, почуття відповідальности і правопорядку у громадській праці, висловлюючи родині щирі співчуття.

Також, цілою родиною дякуємо за прощальні слова під час похоронів і тризни: Борису Крупі, голові УККА, за добросовісну працю покійного в УККА, Петру Шагаєві, згадуючи покійного як Незнаного Вояка, Петру Пришлякові від вдячних Сеніорів Пласту й оселі Бобрівка.

Вдячні всім за їхні щирі вислови співчуття.

З глибини наших сердець дякуємо д-рові Осипу Кравченкові, найкращому товаришу покійного, яких в'язала щира і беззастережна приязнь від студентських часів, за зворушливі і незабутні прощальні письмові слова. В них ми знайшли глибоку приязнь і сильну підтримку вдержати рівновагу духа перенести болючу і незаступиму втрату. Висловлюємо дружню, щиру подяку за вшанування пам'яти покійного товариша посмертною згадкою в пресі, Свобода, 4-го травня, 1993 р.

Найсердечніша подяка щирим друзям і товаришкам з Фюріхшуле, за телефонні турбування про покійного в лікарні, а коли перестало битися серце Осипа-Пукаса, за їхні щиро зворушливі вислови жалю і співчуття телефонними розмовами і листовно, а особливо: д-р Лідія Ляшевич, Ляля Бобиляк, Міля Гарасимчук, д-р Богданна Сенстун-Рівере, Марійка Юркевич, Віра Кушнір, Зірка Ґренджа-Донська, Марійка Семанишин, Марійка Шолуха, Оксана Климович.

Зокрема, сердечно дякуємо Олексі Мотилю, за вірш „В пам'ять незабутнього друга Осипа-Пукаса", в якому спомини і думки про покійного зворушили нас до глибини. На все залишиться нам в пам'яті прощальний лист Любомира Виноградника, товариша з шкільної лавки, Модржани — Чехія, спомини з гарного минулого про Осипа-Пукасика.

Сердечно дякуємо за глибокі співчуття.

Висловлюємо належну подяку Катерині Штуль, за посмертну згадку про покійного в Українському Слові, Париж, 4-го квітня, за її приязні слова, за щирі вияви співчуття і намагання допомогти в нашому родинному горю.

Щиро дякуємо Українському Православному Слові, Бавнд Брук, за посмертну згадку, липень-серпень, 1993 р., рівнож, Петру Шагаєві, за посмертну згадку у Вістях УККА, квітень 1993 р.

Зі щирістю і вдячністю висловлюємо подяку приятелям і знайомим за відвідини і поміч у найважчих хвилинах, зокрема Олегу і Любі Кінах, які негайно відгукнулися на наше родинне горе: Наталці Кравчук, рівнож, родині Тарас з дочками Софією, Ґенею і Ганею. Висловлюємо найсердечнішу вдячність родині Олі та Ніні Вересюк-Шуст, близьким приятелям нашої родини з якими єднає нас стільки гарних споминів, за все, що зробили вони для нас ще за життя і тепер по втраті нашого найдорожчого, за прегарні квіти, за щирі співчуття, як рівнож родині Ковальських з дочками Оксаною і Ніною.

Щиро вдячні Ірині Ґудз за часті телефонні розмови з метою полегшити наш біль і за квіти, Евдокії Стельмах за квіти, за бажання допомогти.

Безмежно вдячні нашій товаришці Олі Федунець, за щоденні телефонні розради в часі покійного в лікарні, а відтак відвідини, ласкаві щирі слова співчуття, рівнож, Олександрі Крупі, Наді Ладожинській за численні телефонні турбування, бажання прийти з допомогою, за щирі вияви співчуття.

Особливо, щиро дякуємо нашій сестрі і теті Юлії Масник, за поміч для нас в цей невимовно болючий час, безмежно дякуємо приятелям з рідних сторін Маріяпіль-Станиславів, Наді Головатій, за її гарячі, щирі молитви і намірення під час недуги, а відтак, глибокі співчуття, Роману Лазарчукові і Богданові Шаркові.

Висловлюємо сердечну подяку Петру Шагаєві, Олександру Пришлякові за відвідини в лікарні, а особливо д-рові Коніяго, за поміч, відвідини покійного вдома і лікарні, рівнож, щиро дякуємо за відвідини в лікарні д-р Лесі Кушнір.

Щиро дякуємо Олександру Пришлякові, за переведення збірки на Фонд Катедри Українознавства в Гарварді, та полагодження усіх із цим пов'язаних формальностей, дорівнильні фонди.

Глибоко вдячні Осипові Гладуну за полагодження тризни в Українському Народному Домі.

Сердечно дякуємо членкам СУА, Відділи 93 і 106 за приготування солодкого на тризні, подбали Ірина Чайковська і; Люба Кінах, ми вдячні за увагу для нас у нашому горю: Ярославові Кукіль, Ґені Ковальській, Стефі Стасишин, Ірині Остапюк, Вірі Захаріясевич, Юлі Вишневській, Нусі і Романові Сокольським, Олександрові і Лесі Рудзінським, — вдячні всім за їхні щирі співчуття.

Незабудемо ніколи Петру Шагаєві, Осипові Гладуну, Борису Крупі, Ігорю Стельмахові, Оресту Стельмахові й Адріяну Дерґакові — зятеві, за несення домовини.

Висловлюємо найсердечнішу подяку і вдячність Павлові Кебалу за виготовлення березового хреста на свіжу могилу.

Наприкінці, наша глибока подяка і вдячність всій зорганізованій українській громаді в Гартфорді серед якої жив і працював покійний, за поміч і піддержку у важкому для нас часі, за щирі співчуття.

Дякуємо похоронному заведенні Е. Ковальчукові, за дбайливе переведення похоронів.

В ПАМ'ЯТЬ ПОКІЙНОГО ЗЛОЖИЛИ:

НА ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ:

д-р Емілія Гарасимчук, родина Панахид, Іван і Леся Дитюки, Славко Дитюк, Мирон і Марія Зелези, Василь Гаврилюк, Ігор і Ґеня Стельмахи, родина Роман і Христина Колінський, Марія Юркевич, Олена Бобиляк, Роман і Анна Сокольські, Janice Korzynski, Diane Wight, Ольга Вересюк і Ніна Вересюк-Шуст.

НА ФОНД ВІКИ ІВЧЕНКО:

50 дол.— Роман і Анна Сокольські

НА ФОНД СТИПЕНДІЙНОЇ АКЦІЇ СУА:

100 дол. — д-р Марійка і Орест Королі

НА VIETNAM VETERANS OF AMERICA, INC

40 дол. — родина Теслюк
по 25 дол. — мґр Борис Крупа, д-р Роберт і Наталка Кравчуки
10 дол. — Евгенія Сивенька
Разом: 100 дол.

НА ФОНД ДОПОМОГИ ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ:

25 дол. — Орест і Оксана Кузьми
20 дол. — д-р Емілія Гарасимчук
Разом 45 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ:

по 25 дол. — Мирослав і Марія Лабуньки, д-р Богданна Сенстун- Рівере
Разом 50 дол.

НА УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

25 дол. — мґр Борис Крупа
20 дол. — Осип Гладун
по 10 дол. — Володимир Кебало, Петро Шагай
Разом 65 дол.

ЗАГАЛЬНА СУМА: 350 дол.

НА ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ГАРВАРДІ:

У пам'ять бл.п. д-ра Осипа Теслюка: дружина Володимира Теслюк з родиною — 1,000 дол.; Марта і Адріян Дерґак — 250 дол.; Зенон і Ярослава Дерґак, Школа Українознавства св. Михаїла в Гартфорді — по 100 дол.; працівники Benefit Contracts Legal Department of Aetna Life and Casualty —70 дол.; працівники Aetna Life Insurance and Annuity Company — Sponsored Life Department, д-р Роман і Марія Борковські, Ольга Вересюк і Ніна Вересюк-Шуст, Василь Гаврилюк *, Діяна Дерґак, Industrial Risk Insurers, Евгенія і Оксана Ковальські, Мирон і Ірена Кресій *, Роман Лазарчук, Ярослав і Лідія Ляшевич, United Technologies Otis Elevator — по 50 дол.; Олександер і Анна Пришляки — 35 дол.; Богдан і Галина Марків, Евгенія Сивенька — по 30 дол.; д-р Артур Вольф, Катря Гадзевич, Олег і Люба Кінах *, Роберт і Наталка Кравчук, Ярослава Кукіль *, Володимир і Євдокія Лучкань, Анна Любинська, д-р Ярослав і Ірина Остап'юки, Пласт Сеньйорат, Марія Семанишин, Хор „Діброва" — по 25 дол.; Богдан Барабаш, Юлія Вишневська, Любомир і Стефанія Гуменюки, Іван і Леся Дитюки, Люіза і Престон Дональдсон, Віра Захаріясевич, Микола і Ірена Зварич, Павло Кебало Павло Крамар *, Михайло і Юлія Масник, Олександер і Марія Мотиль, Аня Олексишин, Соня і Роман Платош, Петро і Стефанія Пришляки *; Леся і Роман Романишин, Володимир Салях, Стефанія Стасишин, Михайло і Леся Шевчук *, Михайло і Галина Шуневські — по 20 дол.; Михайло Кулик — 15 дол.; Евгенія Дерґак, Катря і Леся Зборовські, Тереса Е. Річчі, Олександер Рудзінський, Ольга і Григорій Якимів — по 10 дол.
Разом 2,685 дол.

Наша щиросердечна подяка всім жертводавцям. Нехай Всевишній Господь винагородить вам за ваші добрі серця.

В глибокому смутку залишені:
дружина — ВОЛОДИМИРА
дочки — ЮЛІЯ з мужем ДАНИЛОМ
— МАРТА з мужем АДРІЯНОМ
родина в Пряшеві.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що в п'ятницю, 25-го березня 1994 р. упокоїлася в Бозі наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБУНЯ

бл. п.

ЄЛЕНА МАТИЄВИЧ
з дому Величко

ПАРАСТАС 29-го березня 1994 р. о год. 8:00-ій веч. в похоронному заведенні Насевичів при 109 E. Tabor Rd., Phila., Pa.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в середу, 30-го березня почнуться о год. 9:00-ій ранку в похоронному заведенні. Заупокійна св. Літургія о год. 10:00 ранку в церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії, а опісля тлінні останки будуть поховані на цвинтарі св. Марії у Факс Чейсі, Па.

Покійна залишила у глибокому смутку:
мужа — ВОЛОДИМИРА
доньку — МАРІЙКУ СТЕФАНИШИН з чоловіком Юрієм і донечками ЮЛІЯНОЮ І ЛЯРИСОЮ
сина — ВОЛОДИМИРА ЙОСИФА
тету — РОЗУ ТКАЧ з чоловіком ВОЛОДИМИРОМ
брата — ПЕТРА ВЕЛИЧКА
та близьку і дальшу родину.

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в п'ятницю, 25-го березня 1994 р., по короткій і важкій недузі, відійшов у Кращий Світ на 80-му році трудолюбивого життя наш МУЖ, ТАТО, ДІДУНЬО, БРАТ ЗЯТЬ І КУЗИН

св. п.

ЯРОСЛАВ ЦЕГЕЛЬСЬКИЙ

(син Марії і проф. д-ра Лева)

Покійний народився у Тернополі 1914-го року
Артист-маляр і фотограф, вояк Дивізії „Галичина"

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться 29-го й 30-го березня у Бетлегем, Па. з церкви св. Йосафата.

Покійний залишив в смутку:
дружину — ОЛЮ
дочок — МАРТУ з чоловіком РОМАНОМ ЯРОШЕМ і сином ЮЛЬКОМ
— НАДЮ з чоловіком ОУЕНОМ КИДОМ
— ОКСАНУ з чоловіком ЮРІЄМ КЛАПІЩАКОМ і доньми СОФІЙКОЮ І ДІЯНКОЮ
сина — АДРІЯНА
сестру — ІРИНУ
тещу — МАРІЮ БІЛОЗОР
родини — ЦЕГЕЛЬСЬКИХ І КОРОПЕЦЬКИХ
близьку і дальшу родину в Україні, Польщі й Америці.

Просимо про молитви за Його душу, а замість квітів, родина просить складати пожертви на відбудову української греко-католицької катедри в Тернополі.

Подаємо сумну вістку про відхід у вічність нашої МАМИ, БАБЦІ, ПРАБАБЦІ та СЕСТРИ

бл. п.

ВАСИЛИНИ з ЙОСЕПЧУКІВ МИКИТИН

народженої 14-го січня 1906 року у Великому Бичкові Карпатська Україна, де брала активну участь у громадсько-просвітянській праці, театрі, хорі а в 38-39 році була заступницею командантки місцевого відділу „Карпатської Січі". Довголітня членка СУА — 11 Відділ.

Відійшла у вічність під час сну в шпиталі після затяжної і довгої недуги (Altzhaimer-A). Уділена тайною миропомазання 24-го березня 1994 р. в Трентоні, Н.Дж.

Залишила у глибокому смутку:
синів — БОГДАНА з дружиною АННОЮ в Каліфорнії
— ІВАНА з дружиною ОКСАНОЮ
внуків — ІРЕНУ
— МАРТУ з мужем ДЖЕФРІ ГІЛ
правнуків — БРІЯНА — правнучка
— РОМАНА (в Каліфорнії)
— ВІРУ з мужем ІВАНОМ ЯСКІР
— ХРИСТЮ
— РОСТИКА з дружиною ДЖІННОЮ
— ДАНИЛА БРЕНДОНА і
— АДРІЯНА
— ТАРАСА з дружиною ДІЯНОЮ
— ПОЛА-РОМАНА у Вашінґтоні
брата — МИКОЛУ ЙОСЕПЧУКА з родиною
та чисельних друзів в ЗСА, Канаді та Україні

Замість квітів родина просить слати пожертви на ФОНД „ДІТЯМ ЧОРНОБИЛЯ", на СУА „НАШЕ ЖИТТЯ"

УРЯДОВІ ВІЙСЬКА Камбоджі захопили головну базу „червоних хмерів" Пайлін, поблизу кордону з Таїляндом. Перед відступом ці комуністичні камбоджійські банди отруїли всі джерела питної води в околицях Пайліну. В ті ж дні польпотівці, мстячись за наступну свою поразку, здійснили ряд нападів на комбоджійські прикордонні села, замордувавши декілька десятків мирних громадян.

„ЯКОЮ Я БУЛА, ТАКОЮ Й ЗАЛИШИЛАСЯ"

Багато уваги і місця відводить тепер світова преса українській фігуристці Оксані Баюл, що, як відомо, здобула на цьогорічній зимовій Олімпіяді золоту медалю, першу в історії самостійної України. Недавно появилася в американській пресі вістка, що Оксана разом із своєю тренеркою Галиною Змієвською в цьому році переїде до Гартфорду, Конн., де буде тренуватися в новій арені, яку має збудувати це місто. Недавно була опублікована вістка, що тепер Оксану буде репрезентувати відомий в ЗСА „великан" агент з Лос Анджелесу Пат Кінгслі і Том Круіс з Ню Йорку, які в цій юній українці вбачають величезний потенціял. В плянах цих агентів, які репрезентують в ЗСА ряд інших суперзірок, є вивести Оксану на шлях, подібний до того, що свого часу його пройшла фігуристка Соня Гені і стала „копальнею золота" для фільмових продуцентів компанії Фокс.

Українське суспільство, як на батьківщині, так і в діяспорі, надзвичайно радіє з нових досягнень Оксани, завдяки якій мільйони людей в усьому світі почули про цю нову державу Україну, яку вона так чудово зарепрезентувала. Саме тому не всі звеличники Оксани раділи б з її переїзду до Гартфорду. Вони беруть під увагу труднощі, що тепер створилися в Україні, але ці труднощі не перешкодили виростити Віктора Петренка і остаточно Оксану на суперзірок в той час, як добробут і достатки в західніх країнах, і особливо в ЗСА, цього не зуміли зробити. Тим більше Україна, як нова держава на світовій арені, потребує такого роду суперзірок, щоб прославляли її і промощували шлях на належне їй місце.

І все ж таки дальша доля Оксани покищо в руках її тренерки Змієвської, а далі її самої. Маймо надію, що Оксана ще прислужиться для слави своєї Батьківщини-України, якій, як вона сама заявила кореспондентам після здобуття золотої медалі, завдячує свій успіх.

А ось ще подробиці з обставин, що спіткали Оксану на Олімпіяді. Цю коротку розмову провела кореспондентка „Спортивної Газети" Галина Нечаєва.

— Оксано, як спалося?

— Я майже зовсім не спала. До 3-ої години ночі була на перевірці на допінг. Потім приїхала до селища і не могла дуже довго заснути через збудження. Прокинулась о 9-ій. Зараз ось потренувалася.

— Прокинулась і про що подумала?

— Спасибі Господу, що він допоміг мені все подолати. Я не вірила, що зможу все зробити, особливо після травми.

— Що ж трапилося в тому тренуванні напередодні змагань з довільної програми?

— Я заходила на стрибок, потрійний лутц, і Таня Шевченко з Німеччини також уже розбіглася. Але я „лівоніжка", а вона — „правоніжка" і при відкатуванні до стінки ми зіткнулися. Я при падінні випадково штовхнула Таню в сонячні сплетіння, вона ж, падаючи, зачепила і порізала ковзаном мені праву ногу.

— Дуже боляче було?

— Та я загалом нічого не відчула. Лише одна думка затьмарила все, чи дозволять мені змагатися? Спочатку здавалося, що там легка подряпина, а потім кров як заціберніла! От я злякалася. Раптом щось серйозне, мені заборонять виступати? Звичайно, був шок. Навіть біль у спині не відразу відчула. Торік, на чемпіонаті світу в Празі, також спину травмувала, тільки тоді у стіну в'їхала, а тепер через падіння сталося.

— На рану, як сказав лікар, довелося три шви накладати, спина боліла, як же їздити?

— Перед ранковим тренуванням мені дали застрик і біль у нозі я майже не відчувала. Проте спина дуже дошкуляла. Я злякалася, як же змагатимуся? Галина Яківна сказала перед вечірньою програмою: „Давай два застрики дамо". Та все одно спина боліла, особливо під час зубкових стрибків-лютца, тулюла, фліпа. Кожне найменше скручування тіла, кожне приземлення було мукою. Ну, нічого...

— Торік у Празі, коли ти стала чемпіонкою світу, на запитання, чи відчуваєш, що ти на вершині, ти відповіла: „Ні, попереду Олімпійські Ігри". А тепер те відчуття є?

— Я все ще немов у забутті, не усвідомлюю, що я чемпіонка. Змін не відчуваю, якою була, такою й залишилася.

— Невже зовсім нічого не змінилося за цей день?

— Змінилося... Галина Змієвська власноручно принесла мені оберемок „снікерсів" (чоколядки), „бавнті", інших чоколядок і сказала: „Їж, Оксаночко!". Я все мріяла, дивлячись, приміром, на морожене в олімпійському селищі: закінчу змагання, буду „снікерс" їсти, адже доводиться від солодкого відмовлятися, щоб не погладшати, а тут відломила шматочок — і більше не хочеться. Так завжди: солодощів кортить тільки тоді, коли не можна.

— Ця колотнеча навколо Керрігeн і Гардінг якось на тебе впливала?

— Ні, зовсім ні.

— Каскад стрибків у довільній програмі ти виконала в самісінькому кінці, не на належному місці?

— Так, звичайно, у мене сталося таке спочатку, що замість потрійного тулюпа вийшов подвійний. А далі за „сценарієм" мав бути каскад сальчов-тулюп. Я його викинула через те, що наприкінці треба було ще один тулюп повторювати. Коли ж і його стрибнула, раптом згадала, що в мене каскаду ще немає. Розігналася, розвернулася і зробила ще каскад з акселем.

— Золотий каскад... Певно, цього разу імпровізація на льоду не викликала незадоволення тренерів?

— Ну так... А якби я без каскаду обійшлася?

— Галина Яківна сказала якось, що з Оксаною, мовляв не знудьгуєшся. Немає в плянах вступу до театрального інституту?

— Ні. Я хочу стати тренером. Мені дуже подобається працювати з маленькими дітьми. Трапляється, вийду на лід, а там дітки займаються. Я підказую їм, звичайно, бачу ще далеко не так, як мій тренер, але іноді, як мені здається, правильно раджу, а малюки слухають. Мені дуже приємно бути з ними поруч...

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ПОДЯКА ВІД НОК УКРАЇНИ

Голові Управи УСЦАК Миронові Стебельському!

Вельмишановні і Дорогі Друзі!

НОК України шле Вам щирі вітання і інформує Вас, що видатки, пов'язані зі сплатою нагород та витрати за виготовлення відеофільму, складають:

1. Виплата нагород призерам XVII зимових Олімпійських Ігор Оксані Баюл і Валентині Цербе та їх тренерам Змієвській, Ніколаєву, Зоцу, Прядко склала 24,342 доляри.

2. Виплата творчій групі на виготовлення відеофільму у складі Пелеха, Савелія, Лифаря, Шарпанського, Клопова, Жукова склала 3,000 долярів. Отже витрати склали 27,342 дол. і є меншими від тих сум, які ми просили у Вас завдяки часткової дотації на цю мету з боку України. Всі виплати проведені на зібранні делегації у присутності керівництва НОК України, Лариси Барабаш-Темпл та представника фінансового управління Міністерства Молоді і Спорту України... Копія відомості про сплату продуцентам відеофільму додається.

З щирою повагою,

В. Борзов,
президент НОК України

Київ, 10 березня 1994 р.